

Uitkomsten van de ten behoeve van de themadag leidingenregistratie gehouden enquête

In de archieven van de VEWIN bevinden zich diverse kloekke stapels publikaties waarvoor de belangstelling minder groot bleek dan bij het verschijnen werd voorzien. Dat geldt niet voor het rapport 'Leidingenregistratie nu en in de toekomst'. In korte tijd heeft dit rapport zijn weg gevonden naar belangstellenden, van zowel binnen de bedrijfstak als daarbuiten.

Het onderwerp van het rapport – de automatisering van de leidingenregistratie – staat duidelijk in het middelpunt van de belangstelling. Dat werd nog eens onderstreept



DR. G. E. ACHTTIENRIBBE
VEWIN

door de vlotte respons op een door de Stuurgroep Leidingenregistratie ingestelde enquête. Circa 70% van de waterleidingbedrijven reageerde hetgeen zeker een bijzonder hoog aantal is. Deze enquête werd door de Stuurgroep Leidingenregistratie ingesteld ter voorbereiding van de op 26 oktober 1988 te houden themadag 'Strategisch beleid leidingeninformatie'.

De Stuurgroep meende dat zijn taak niet beëindigd was met het uitbrengen van het rapport doch dat binnen de kring van de waterleidingbedrijven een grote behoefte zou bestaan aan verdere initiatieven. Deze opvatting vond zijn bevestiging in de enquête. Van de responderende bedrijven verwacht zo'n 70% advies en voorlichting van de zijde van de VEWIN terwijl zo'n 55% het bovendien noodzakelijk oordeelt, dat de VEWIN een actief aandeel neemt in de ontwikkeling van geautomatiseerde leidingeninformatiesystemen door het beschikbaar stellen van software. Slechts een tweetal bedrijven spreekt zich uit voor het handhaven van de betrekkelijk passieve rol die de VEWIN thans vervult.

Het is niet zonder redenen, dat men een beroep op de VEWIN doet. Een derde van de bedrijven verwacht dat de ontwikkeling van een leidingeninformatiesysteem binnen 2 jaar actueel wordt terwijl daarnaast nog zo'n 43% deze ontwikkeling in een periode van 2 tot 6 jaar op zich af ziet komen. Dat staat in schril contrast met de voorbereidingen die tot dusver zijn getroffen om deze ontwikkeling effectief ten uitvoer te kunnen leggen. Niet alleen zegt zo'n 50% van de bedrijven niet over een informatie- of automatiseringsplan te beschikken maar vooral treffend is dat de bedrijven unaniem vaststellen dat ze niet over het daarvoor

noodzakelijke deskundige personeel beschikken.

Ook blijken de meeste bedrijven nog niet te beschikken over een Grootschalige Basiskaart of vergelijkbaar kaartenmateriaal in gedigitaliseerde vorm. Verheugend is de vrijwel algemene bereidheid te investeren in de vervaardiging van dergelijke kaarten. Deze reacties overziend zou men kunnen stellen, dat de automatisering van de leidingenregistratie in de bedrijfstak als een realiteit wordt gezien waarbij het voor veel bedrijven nog onduidelijk is hoe dit aangepakt moet worden. Op zich zelf is dit begrijpelijk. Bedrijven die door hun experimenten geacht mogen worden een zeker inzicht in de problematiek te hebben, verwachten, blijkens de enquête, bedragen tot zo'n 10 miljoen gulden te moeten investeren. Hoewel de betrokken investeringen nog wel eens hoger zouden kunnen zijn is er duidelijk sprake van een megaproject dat door de kwantitatieve omvang, de vele betrokkenen, de betekenis voor de organisatie en de geringe ervaring met de betrokken techniek geacht mag worden een grote moeilijkheidsgraad te hebben. Gevoegd bij het feit dat indien een project in gang gezet is men al gauw het point of no return zal hebben bereikt, is daardoor een uiterst zorgvuldige aanpak noodzakelijk. Alvorens we ons verdiepen in de vraag bij welke werkzaamheden bedrijven elkaar al dan niet in samenwerking met de VEWIN zouden kunnen steunen moet eerst wat worden gezegd over samenwerking bij de realisering van automatiseringsprojecten. Veel bedrijven hebben daarbij bijzonder slechte ervaringen. Van het optimisme in het begin van de jaren zeventig over de mogelijkheden in onderlinge samenwerking geautomatiseerde systemen te ontwikkelen is niet veel meer over en het is zaak niet meer in dezelfde fouten van weleer te vervallen. Deze fouten waren onder andere:

1. De aanpak was vooral 'technisch' gericht op het ontwikkelen van gedetailleerde programmatuur. Dit vereiste een gelijkvormigheid danwel een aanpassingsbereidheid van de betrokken organisaties die zelden tot de mogelijkheden behoort.
2. De gedetailleerde aanpak vereiste dat verstrekkende beslissingen moesten worden genomen. De organisatie van de samenwerking leende zich daarvoor niet.
3. De nagestreefde oplossingen waren apparaatuurafhankelijk hetgeen bij verschillende apparaatuur tot moeilijkheden leidde.
4. De participanten in een samenwerkingsproject kenden niet dezelfde prioriteit toe aan het te ontwikkelen systeem. Dit leidde tot verschillen in inzet van de schaarse menskracht.

Als al enigerlei vorm van samenwerking zou worden nagestreefd, dan zal men deze niet op het terrein van de daadwerkelijke realisering moeten zoeken doch vooral en zeker in eerste aanleg op het terrein van de vergroting van kennis en inzicht. Daarbij kan worden gedacht aan (in een willekeurige volgorde)

- de ontwikkeling van een globaal plan van aanpak omvattende onder andere een systeemarchitectuur (globale informatiebehoefte en de diverse modules waaruit een leidingeninformatiesysteem is opgebouwd);
 - verwerving van inzicht in de conversietechnieken;
 - ontwikkeling van criteria voor de beoordeling van op de markt beschikbare hardware en software en eventueel de beoordeling zelf;
 - personele behoeften en daaruit af te leiden opleidingsbehoeften in de verschillende fasen van een project;
 - organisatie van het project en de signalering van de problematieken bij de inpassing van een leidingeninformatiesysteem in de organisatie;
 - systematische uitwisseling van ervaringen die in de loop van de tijd worden verkregen.
- Met deze opsomming is een voorschotje genomen op de discussie die bij de themadag op 26 oktober 1988 zal moeten plaatsvinden.

